

Årsrapport 2015

Bokføringsstandardstyret i Norsk RegnskapsStiftelse

Desember 2015

Norsk RegnskapsStiftelse	2
Avvikling av BSS.....	2
Bokføringsstandarder og lovens krav til god bokføringsskikk	3
Nærmere om publikasjoner fra BSS	3
<i>Norske bokføringsstandarder</i>	<i>3</i>
<i>Uttalelser om God bokføringsskikk.....</i>	<i>3</i>
<i>Høringsutkast.....</i>	<i>3</i>
Hjemmeside	4
Oversikt over gjeldende bokføringsstandarder og uttalelser	4
<i>Norske bokføringsstandarder (NBS).....</i>	<i>4</i>
<i>Uttalelser om God bokføringsskikk (GBS).....</i>	<i>4</i>
Status pågående og planlagte prosjekter	6
Uttalelser om bokføring fra Skattedirektoratet.....	7
BSS organer	7
<i>Bokføringsstandardstyret.....</i>	<i>7</i>
Ytterligere opplysninger.....	7

Norsk RegnskapsStiftelse

Norsk RegnskapsStiftelse (NRS) ble etablert i april 1989.

NRS har som formål å utarbeide og utgi regnskaps- og bokføringsstandarder, fortolke prinsipielle spørsmål i tilknytning til avgitte standarder og være aktiv kunnskapsformidler om nasjonale og internasjonale standarder innen regnskap og bokføring.

Bak Norsk RegnskapsStiftelse står følgende organisasjoner:

- Den norske Revisorforening (DnR)
- Econa
- Handelshøyskolen BI
- Norges Handelshøyskole (NHH)
- Norske Finansanalytikeres Forening (NFF)
- Næringslivets Hovedorganisasjon (NHO)
- Regnskap Norge
- Oslo Børs

NRS består av fire hovedorganer: Et overordnet Stiftelsesstyre, Bokføringsstandardstyret (BSS), Fagorgan IFRS (FO IFRS) og Regnskapsstandardstyret (RSS).

Stiftelsesstyret er ansvarlig for å vedta NRS' strategi og sikre finansieringen av NRS' virksomhet. Opptak av nye stiftende organisasjoner ligger også under stiftelsesstyret. I tillegg utpeker stiftelsesstyret medlemmer til BSS, FO IFRS og RSS, og skal informeres om innholdet i vedtatte standarder eller et nær ferdig utkast til standard fra BSS og RSS før de kan publiseres.

BSS er det standardsettende organ for bokføring. BSS har som oppgave å utvikle god bokføringsskikk og gir uttalelser eller standarder om prinsipielle eller spesielle spørsmål knyttet opp til bokføringsloven med tilhørende forskrifter. BSS har også ansvar for informasjon, opplæring og samfunnskontakt i bokføringsfaglige spørsmål.

Avvikling av BSS

En arbeidsgruppe i Norsk RegnskapsStiftelse har evaluert arbeidet i Bokføringsstandardstyret (BSS). Konklusjonen er at arbeidet med å gi begrepet god bokføringsskikk et innhold i det alt vesentlige synes å være fullført, og at BSS nå kan avvikles.

Siden etableringen i 2005 har BSS gjort en viktig jobb med bokføringsstandarder, uttalelser og utredning av endringer i bokføringslovgivningen. Arbeidet med å gi god bokføringsskikk et innhold er fullført. Gjenstående behov er to prosjekter – regulering av utkontraktering av porteføljeforvaltning og endringer i GBS 9 i forbindelse med ny ordning for rapportering av merverdiavgift. Disse antas å ferdigstilles før juni 2016.

Det kan likevel oppstå behov for nye standarder/uttalelser på bokføringsområdet. Da vil NRS kunne sette ned en arbeidsgruppe for å se på dette når og om det blir aktuelt. En slik arbeidsgruppe kan også tillegges oppgaven med vedlikehold av gjeldende standarder/uttalelser når dette viser seg nødvendig.

Forslaget om avvikling av BSS har høringsfrist 1. mars 2016.

Etter avsluttet høring vil Stiftelsesstyret behandle saken på årsmøtet i juni 2016.

Bokføringsstandarder og lovens krav til god bokføringsskikk

Etter bokføringsloven § 4 nr.10 skal bokføring, spesifisering, dokumentasjon og oppbevaring av regnskapsopplysninger skje i samsvar med god bokføringsskikk. I forarbeidene til bokføringsloven drøfter Finansdepartementet bruken av begrepet god bokføringsskikk og uttaler i Ot.prp. nr. 46 (2003-2004) under punkt 5.2.4:

".. den rettslige standarden god bokføringsskikk skal ha samme funksjon som god regnskapsskikk i regnskapsloven 1977 og regnskapsloven 1998. Departementet støtter forslaget om at den videre utvikling av standarden god bokføringsskikk bør forvaltes av et standardsettende organ. Departementet legger til grunn at utviklingen av god bokføringsskikk vil komme til uttrykk gjennom anbefalinger og normer, jf. tilsvarende i Ot.prp. nr. 42 (1997-98) punkt 6.8.5."

Departementet uttaler i Ot. prp. nr 42 (1997-98) under punkt 6.8.5:

"Når god regnskapsskikk etableres gjennom slike anbefalinger og normer, vil det ikke være noe krav om at det foreligger en fast praksis med en viss utbredelse. Tvert imot kan slike anbefalinger og normer komme som følge av at det anses å foreligge en uheldig praksis. Anbefalingene vil i slike tilfeller ses som en anvisning på hva som skal anses som god regnskapsskikk fra og med tidspunktet for anbefalingen. Forutsetningen om en fast forekommende praksis med en viss utbredelse bør imidlertid legges til grunn når det gjelder spørsmål der det ikke er utgitt anbefalinger eller normer."

Nærmere om publikasjoner fra BSS

Norske bokføringsstandarder

Norske bokføringsstandarder (NBS) omhandler hvordan generelle krav i bokføringsloven og bokføringsforskriften skal eller kan etterleves. En bokføringsstandard fastsettes på grunnlag av et høringsutkast og mottatte høringskommentarer. Norske bokføringsstandarder skal følges.

Uttalelser om God bokføringsskikk

Uttalelser om bokføring – god bokføringsskikk (GBS), forklarer hvordan konkrete krav i bokføringsloven og bokføringsforskriften skal forstås. Uttalelsene skal følges.

Høringsutkast

Nye standarder sendes på høring før de vedtas. Endring av eksisterende standarder kan også være grunnlag for en høring. Et høringsutkast inneholder forslag til virkningstidspunkt for den nye standarden eller endringene som foreslås i eksisterende standarder. Eksisterende standarder gjelder slik de er, inntil virkningstidspunktet for endringene. Et høringsutkast kan angi at tidligere anvendelse av foreslåtte endringer er tillatt. Slik tidligere anvendelse kan i så fall benyttes når standarden eller endringen i

standarden er fastsatt. Tidligere anvendelse kan ikke benyttes så lenge høringsutkastet har status som høringsutkast. Høringsfristen er normalt tre måneder. Etter at høringskommentarer er mottatt, bearbeides høringsutkastet. Høringsutkast på områder der det ikke foreligger standarder, gir uttrykk for hvordan NRS mener problemer tatt opp i høringsutkastet bør løses.

Hjemmeside

Norske bokføringsstandarder, uttalelser om god bokføringsskikk, høringsutkast og høringsvar er gratis tilgjengelige på nettsidene til NRS – www.regnskapsstiftelsen.no.

Oversikt over gjeldende bokføringsstandarder og uttalelser

Norske bokføringsstandarder (NBS)

Bokføringsstandardstyret vedtok i 2015 to nye bokføringsstandarder, NBS 7 Dokumentasjon av betalingstransaksjoner og NBS 8 Sideordnende spesifikasjoner. I tillegg er det gjort endringer i flere av bokføringsstandardene og -uttalelsene. Endringene er i hovedsak foranlediget av endringer i oppbevaringstiden for regnskapsmateriale, samt innføring av a-ordningen. Nedenfor følger en oversikt over norske bokføringsstandarder utgitt av NRS.

NBS 1	Sikring av regnskapsmateriale
NBS 2	Kontrollsporet
NBS 3	Elektronisk tilgjengelighet i 3,5 år
NBS 4	Elektronisk fakturering
NBS 5	Dokumentasjon av balansen
NBS 6	Bruk av tekstbehandlings- og regnearkprogrammer
NBS 7	Dokumentasjon av betalingstransaksjoner
NBS 8	Sideordnede spesifikasjoner

Uttalelser om God bokføringsskikk (GBS)

Bokføringsstandardstyret vedtok også to nye uttalelser om God bokføringsskikk i 2015, GBS 16 Internettsalg og GBS 17 Tidspunkt for dagsoppgjør for serveringssteder. Nedenfor følger en oversikt over gjeldende uttalelser:

GBS 1	Utstedelse av kreditnota – forventes oppdatert januar 2015
GBS 2	Kjøreskolers plikt til kassaapparat og timebestillingsystem
GBS 5	Utstedelse av salgsdokumentasjon for rabatter, markedsstøtte mv.
GBS 6	Oppbevaringsplikt for ordresedler mv.
GBS 7	Utstedelse av salgsdokumentasjon - royalty til forfattere
GBS 8	Bokføring av innbytte
GBS 9	Spesifikasjon av grunnlaget for inngående merverdiavgift ved innførsel av varer samt dokumentasjons- og oppbevaringskrav
GBS 10	Dokumentasjon av medgått tid

GBS 13	Forskuddsfakturering
GBS 15	Oppbevaring av pliktig regnskapsrapportering gjennom rapportering til Altinn
GBS 16	Internettsalg
GBS 17	Tidspunkt for dagsoppgjør for serveringssteder

Om NBS 7 Dokumentasjon av betalingstransaksjoner

I henhold til bokføringsforskriften § 5-11 skal dokumentasjonen av betalingstransaksjoner som ikke gjelder kontante kjøp og salg, jf. bokføringsforskriften § 5-3-1, vise betaler og mottaker av betalingen, samt beløp og dokumentasjonsdato. Det generelle kravet til dokumentasjon av betalingstransaksjoner er kortfattet, og gir liten veiledning med hensyn til hva som kreves for å ha tilfredsstillende dokumentasjon. Standarden utdyper dokumentasjonskravene for betalingstransaksjoner.

Standarden omfatter også betalingstransaksjoner mellom nærstående parter, herunder tilfeller der betalingstransaksjoner gjennomføres ved bruk av konsernkonto, slik at det oppstår mellomværende mellom konsernselskap.

Det kan være tilfeller hvor transaksjoner oppstår i regnskapet første gang ved bokføring av betalingstransaksjoner. Det vil for eksempel kunne være tilfellet når det ytes tilskudd, gaver eller lignende, hvor det ikke på forhånd er registrert noe krav i regnskapssystemet. Et annet eksempel er forskuddsbetalinger for varer eller tjenester som skal leveres på et senere tidspunkt. Betalingsdokumentasjonen er grunnlaget den bokføringspliktige benytter for å kunne utføre riktig bokføring av betalingstransaksjonen. Dokumentasjonen skal inneholde tilstrekkelig informasjon til at den kan danne grunnlag for kontroll av bokførte opplysninger og pliktig regnskapsrapportering i hele oppbevaringstiden. Dokumentasjonen må derfor vise de bokførte opplysningenes berettigelse, herunder at de generelle kravene til fullstendighet, realitet og nøyaktighet er oppfylt.

Den raske utviklingen i teknologi gjør at det stadig kommer nye betalingsformer, samtidig som andre går ut. Standarden gjelder generelt, uavhengig av betalingsmåte.

Standarden er begrenset til dokumentasjon av betalingstransaksjoner, og omfatter ikke dokumentasjon av salgs- og kjøpstransaksjoner. Den berører heller ikke andre typer oppgjørsformer enn betalinger, som for eksempel motregning eller bytteavtaler.

Standarden får virkning for regnskapsår som begynner 1. januar 2016 eller senere, men det oppfordres til tidligere anvendelse.

NBS 8 Sideordnede spesifikasjoner

Med sideordnede spesifikasjoner menes at en bokføringspliktig har flere spesifikasjoner av den aktuelle kategori, og at summen av disse utgjør en fullstendig spesifikasjon

etter bokføringsloven § 5. Eksempler på dette kan være flere bokføringsspesifikasjoner, flere kontospesifikasjoner eller flere kunde- og leverandørspesifikasjoner.

Bokføringsstandardstyret legger til grunn at lovgivningen ikke er til hinder for bruk av sideordnede spesifikasjoner, men at visse forutsetninger om konsolidering, sporbarhet, periodeinndeling og opplysningsplikt må oppfylles.

GBS 16 Internettsalg

Uttalelsen drøfter følgende spørsmål:

- Hvilke dokumentasjonskrav gjelder ved internettsalg, herunder når betaling skjer med betalingskort?
- Hvilke krav er det til å bokføre internettsalg i kundespesifikasjonen?

Uttalelsen presiserer at det ikke finnes særskilte dokumentasjons- eller bokføringsbestemmelser knyttet til internettsalg. I stedet må løsningene utledes fra de ordinære reglene som gjelder for alle salgstransaksjoner, uavhengig av bestillings- og distribusjonskanal. Slike vurderinger gjøres for henholdsvis forskuddsbetalinger (finansielle forskudd), kontantsalg og kredittsalg.

GBS 17 Tidspunkt for dagsoppgjør for serveringssteder

Spørsmålet er om kravet for serveringssteder til at summeringsstrimler (z-rapporter) eller tilsvarende rapporter skal skrives ut eller lagres ved dagens slutt er til hinder for at dagsoppgjør (opptelling og avstemming av kontanter og eventuelt varer) kan skje påfølgende virkedag.

Bokføringsstandardstyret kommer til at det ikke anses å være i strid med bokføringsregelverket at dagsoppgjør for serveringssteder (opptelling og avstemming av kontanter og eventuelt varer) skjer påfølgende virkedag, herunder at det i den forbindelse dokumenteres korreksjoner ved identifikasjon av telleavvik i kontantbeholdning og varelager. Det forutsettes at korreksjonene ikke påvirker innholdet i summeringsstrimmen (z-rapporten).

Dersom summeringsstrimler (z-rapporter) eller tilsvarende rapporter lagres i kassasystemet, og ikke skrives ut ved dagens slutt, må data i kassasystemet som grunnlag for rapportene låses på tidspunktet for stenging av kassen. Rapportene må umiddelbart kunne skrives ut fra kassasystemet på serveringsstedet. Klokkeslett for stenging av kassen må fremgå av rapportene.

Status pågående og planlagte prosjekter

BSS har følgende problemstillinger under arbeid:

- Hvordan skal selskap som har satt bort forvaltningen av aksjer til en kapitalforvalter, innrette bokføringen? Planlegges fullført første halvår 2016.
- Endringer i GBS 9 i forbindelse med ny ordning for rapportering av merverdiavgift. Planlegges fullført første halvår 2016.

Uttalelser om bokføring fra Skattedirektoratet

Skattedirektoratet avgir uttalelser på bokføringsområdet. Disse finnes på Skattedirektoratets hjemmeside: <http://www.skatteetaten.no/no/Radgiver/Bokforing-og-regnskap>

BSS organer

Bokføringsstandardstyret

Hans Christian Ellefsen	Regnskap Norge (leder)
Øystein Grønsveen Olsrud	EY (nestleder)
Anders Daae	Skanska Norge AS
Inger Helene Iversen	Skattedirektoratet
Torstein Heggen	Amesto AccountHouse AS
Lena Røstad	COOP Norge
Torill Volden	Abacus Økonomitjenester
Mette Rita Hegdal	Stavanger kommune

Observatør:

Per Fiskerud	Finansdepartementet
--------------	---------------------

Ytterligere opplysninger

Nærmere opplysninger kan gis av NRS' sekretariat. Leder for sekretariatet er Harald Brandsås.

Adressen er:

Norsk RegnskapsStiftelse

Postboks 2914 Solli

0255 Oslo

Telefon 23 36 52 00

E-post nrs@revisorforeningen.no

Web www.regnskapsstiftelsen.no